

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

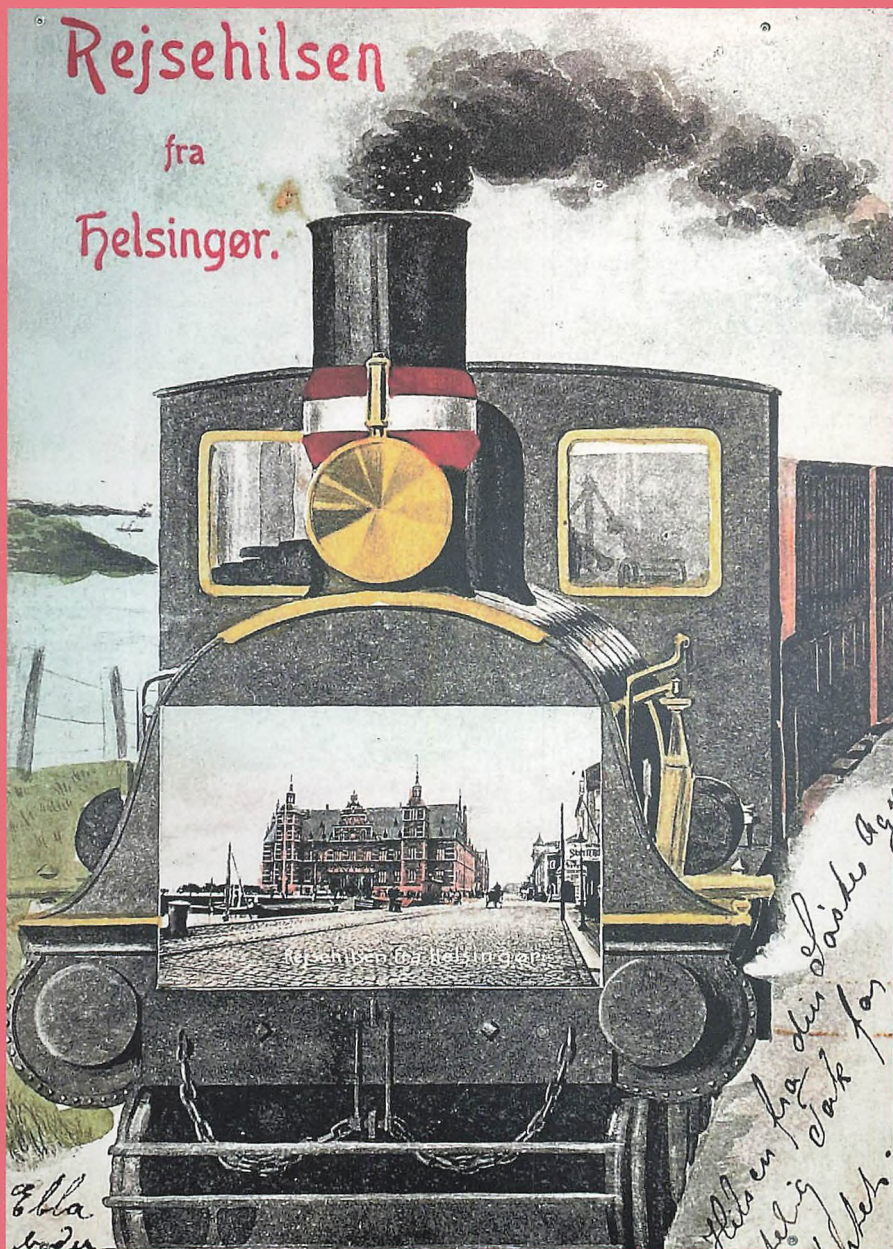
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Nr. 3 / 2023

Formanden skriver

Den 22. juni åbnede Museerne Helsingør den første udstilling efter flytningen til Kulturværftet.

Udstillingen hedder *Turen går til Helsingør*, og den kan ses på bibliotekets 2. sal, hvor museet nu har et større areal.

Udstillingen er blevet til i overensstemmelse med det koncept, som blev udarbejdet ved Bymuseets flytning til Kulturværftet i 2022. Museet skal indgå i et nærmere samarbejde med biblioteket. Museets udstilling skal være tilgængelig i bibliotekets åbningstid, og der skal være gratis adgang. Til gengæld er der tale om en ubemandet udstilling, så der er ikke nogen at spørge under besøget.

Udstillingen fremstår moderne og æstetisk og er et stort fremskridt sammenlignet med de tidligere udstillinger på Bymuseet, som havde fået lov at stå alt for længe. Der er investeret i nye montrere, og der er megen digital information, som gæsterne kan se og lytte til. I tilknytning til udstillingen har biblioteket opsat en udstilling med bøger om Helsingørs seværdigheder. Der er ingen tvivl om, at museet takket være den nye beliggenhed og den gratis adgang vil øge sit besøgstal.

Det ubemandede museum har imidlertid også ulemper, som springer meget i øjnene. Plancher og kopier dominerer udstillingen. Der er en markant mangel på originale genstande, og det er jo netop de originale genstande, museums-gæster ønsker at se. Det skyldes selvfølgelig, at originale genstande kun kan vises i montrere med stor sikkerhed. Vi ønsker for museet, at de kommende år giver mulighed for at investere i flere sikre montrere, så det kan lade sig gøre at vise flere genstande fra museets rige samling.

Tom Sinding, Formand

Forsidebilledet

Rejsehilsen fra Helsingør.

Fotokilde: Museerne Helsingør.

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Bente Thomsen (ansvh.)

Torben Bill-Jessen

Charlotte Fenger

Tryk: **Nofoprint, Vallensbæk**

Nyt fra det gamle Helsingør

udkommer med 4 numre om året

Stof til bladet sendes til
btsnekkersten@gmail.com

Deadline for nr. 4/2023 er
fredag 22. september 2023

Helsingør Historiske Forening

Formand: Tom Sinding
tlf. 23318605

Næstformand: Bente Thomsen
tlf. 21256830

Kasserer: Flemming Jensen
David Høyer

Ingrid Dora Jarnbjer

Aksel Ravn

Carsten Rygaard

Søren Voller

Torben Bill-Jessen (suppleant)
Charlotte Fenger (suppleant)

Foreningens hjemmeside:

helsingoerhistoriskeforening.dk

Kontingent for 2023:

225 kr. for enkeltpersoner

275 kr. for par

575 kr. for firmaer

Betaling kan ske på:

Reg. 2255, konto 1905 639 169

MobilePay nr. 307140.

Helsingør 1943 – ofre for tyskerne

af Erling Albrechtsen

Mindeplade fra Stengade.

Foto: Erling Albrechtsen.

På hjørnet af Stengade og Hovedvagsstræde i Helsingør sidder en mindeplade:

»Her faldt den 26. August 1943
Johan Riisgaard Nielsen
Otto Niels Emanuel Juel«

Hvilken historie ligger bag den?

For at finde frem til svaret skal man tilbage til den tyske besættelse af Danmark 1940-45. Henrik A. Bengtsen skriver i sin bog fra 1979 om modstandsorganisationerne i Helsingør følgende:

»I dagene efter besættelsen ankom mindre marinefartøjer til Helsingør. Indtil befrielsen var byen en vigtig marinestation – hovedsagelig for en minestrygerflotille. Den 16/5-1940 ankom de første tyske skibe til reparation på Helsingør værft, og reparationer af længere eller kortere varighed blev herefter værftets hovedbeskæftigelse. Ud over reparationerne indgik værftet også i det såkaldte »Hansa-program« og værftet kunne dermed – som andre værfter i

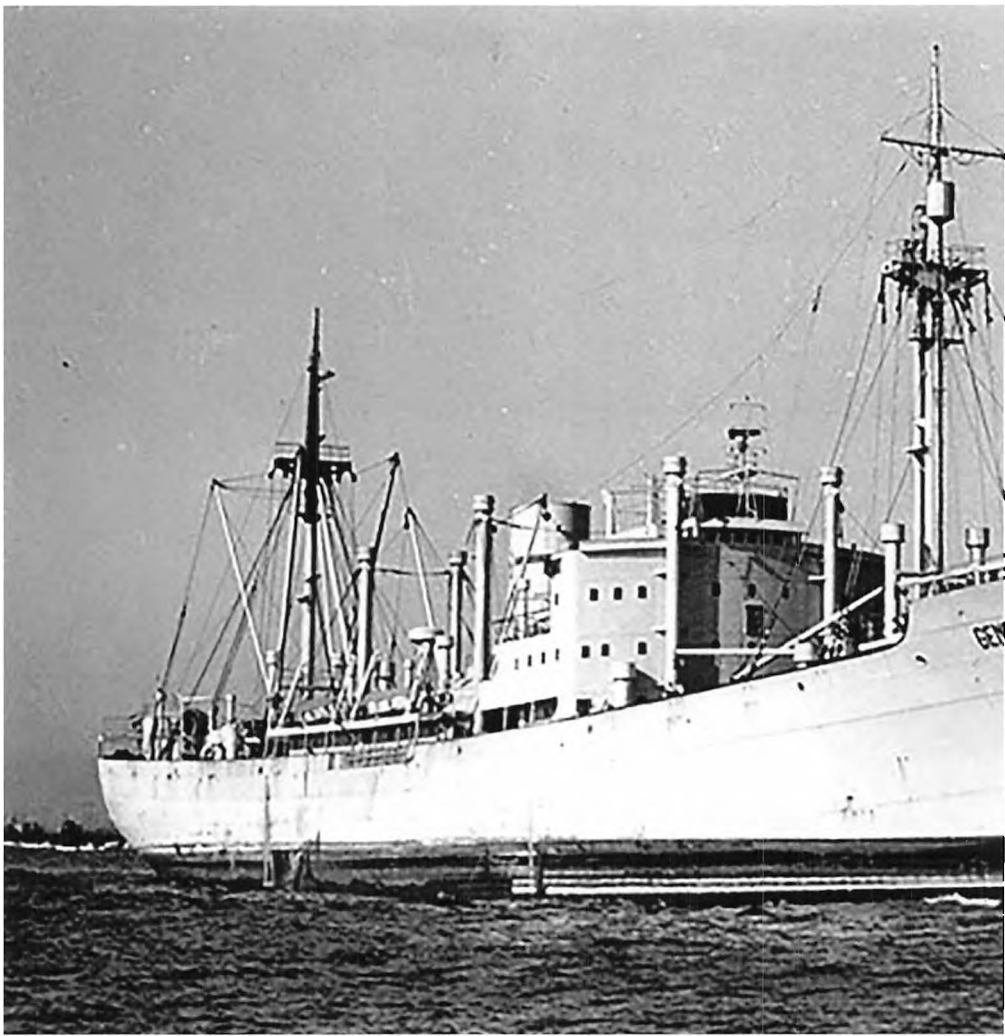
landet – betragtes som krigs-vigtigt«. Værftet var under stadigt opsyn af Gestapo.

I sommeren 1943 florerede strejkerne på Helsingør Skibsværft. Arbejdsnedlæggelser var ikke noget nyt, og selvom der fra 1940 havde været forbud mod strejker, var dette dog ingen hindring for arbejdsvægringer. I Helsingør kan det konstateres, at de første alvorlige arbejdsnedlæggelser i april 1943 direkte var rettet mod tyskerne. En episode med en tysk vagtpost på Sperrbrecher 153 »Tantalus« i august 1943 udløste en arbejdsnedlæggelse og et krav om fjernelse af de tyske vagtposter på værftet.

Minestryger af samme type som 153 m/s Tantalus, (muligvis er det Tantalus).

Billedkilde: forum-marinearchiv.de

Eigil Larsen (modstandsleder for Helsingør, kommunist og tidligere skibsbygger på Helsingør værft) havde efterfølgende givet ordre til, at »Tantalus« skulle saboteres, men det lykkedes ikke inden »Tantalus« 11. juni 1943 forlod værftet.

I forbindelse med den planlagte sabotage mod »Tantalus« havde man

skaffet kontakt med en arbejdskammerat på værftet, skibsbygger Carl Reib, som »ikke var kommunist men sympatiserede«. Han blev instrueret i montage af bomben af en mand fra Hillerødegne (for at mindske risikoen for optrevling af modstandsgruppen).

En anden mulighed for at udføre sabotage på et tysk skib viste sig, da det

Foto af General Walter, som oprindelig hed Minden. Billedkilde: forum-marinearchiv.de

tyske skib M/S Minden kom til værftet.

M/S Minden var bygget i 1939 i Danzig (Gdansk) og færdigbygget på Helsingør værft (muligvis i 1942). I april 1945 transporterede skibet tyske flygtninge fra halvøen Hela til Warnemünde.

Efter krigen blev skibet taget som krigsskadeerstatning, først til briterne,

siden til USSR, hvorfra det blev overgivet til Polen og var i drift til 1970, hvor det blev hugget op.

Hvordan M/S Minden har set, ud kan man få et indtryk af her. Billedet er taget på et tidspunkt efter krigen, hvor det var omdøbt til »General Walter«.

Afmagnetisering

M/S Minden var tidligt om morgenen tirsdag d. 24. august bugseret til Afmagnetiseringsstation Lynetten og den kom tilbage til værftet ved 19-tiden.

Afmagnetiseringsanlæg Lynetten blev opført i 1943 af tyskerne og lå i Lynettehavnen. Afmagnetisering mindskede magnetismen i skibenes skrog for at undgå den type miner, der reagerede på magnetisme.

Sabotage

På M/S Minden anbragte skibsbygger Carl Reib d. 25. august en bombe i lasten, men det blev desværre fatalt, for bomben gik af mellem hænderne på ham kl. 13.45. Han har ikke kunnet identificeres. Først nogle timer senere blev politiet klar over, hvem den omkomne var, da Reibs cykel var den eneste, der var tilbage i cykelstativerne. Der skete kun mindre skader på skibet.

Mindeplade fra Helsingør Værft.
Foto: Erling Albrechtsen.

Uro i Helsingør

Efter sabotagen mod M/S Minden blev arbejdet på værftet straks nedlagt. Resten af dagen og natten var der uroligheder rundt om i byen. Den højspændte situation fortsatte dagen efter, torsdag d. 26. august.

Et slagsmål mellem en gruppe unge mennesker og tre tyske soldater på byens hovedgade Stengade ved 19.30-tiden udviklede sig voldsomt. En værftsarbejder sprang op på ryggen af en officer, som trak sin pistol og skød ind i folkemængden. To danskere faldt sårede om, mens den 21-årige maskinarbejder Johan Riisgaard Nielsen og den 43-årige søfyrbøder Otto Niels Emanuel Juel blev dræbt.

Herefter opstod der så alvorlige optøjer i gaderne, at den tyske kommandant på Kronborg sendte et kompagni soldater ud i byen for at splitte demonstranterne. Dette lykkedes, men kun under flittig brug af skydevåben. Politiet, som samtidig

havde rekvireret forstærkninger fra København, sendte højttalervogne rundt i gaderne og opfordrede folk til at holde sig inden døre, men urolighederne fortsatte til omkring midnat. Fredag morgen mødte skibsværftsarbejderne ved normal arbejdstids begyndelse, men det blev ved et improviseret møde foran værftets port besluttet straks at gå hjem.

På landsplan førte de mange uroligheder rundt i landet i august 1943 til den danske regerings tilbage-træden den 29. august og dermed samarbejdspolitikens fald. Tyskerne overtog den direkte magt, hvilket bl.a. førte til interneringen af de danske jøder i oktober 1943.

Mindeplade

Der er ved indgangen til Helsingør værft opsat en mindeplade: De faldt for Danmarks frihed, og her iblandt ses Carl Viggo Axel Reib samt John Riisgaard Nielsen (øverst og næstøverst). Otto Niels Emanuel Juel har sandsynligvis arbejdet et andet sted, siden han ikke er nævnt, men det har ikke kunnet afklares.

Det var en trist historie at optrevle. Den viser, at selv det blot at vise modstand mod tyskerne kunne blive fatalt.

Artiklen bygger hovedsageligt på Henrik A. Bengtsens speciale fra 1979: En undersøgelse af modstandsorganisationerne i Helsingør 1940-45.

Hjælpen til de danske jøders flugt i oktober 1943 mindes også i Helsingør

Af Otto Rühl

Kigger man i aviserne fra 1983, 1993, 2003 etc. vil man se, at rigtig mange arrangementer omkring erindringen om den imponerende redningsindsats i oktober 1943 har været koncentreret omkring Gilleleje. Det var den der gjorde, at hovedparten af de danske jøder undslap det tyske politi og blev reddet til Sverige. Det var dér, der var udstillinger, der var dér, der blev opsat mindesmærker og dér nu to israelske præsidenter har været på officielt besøg – præsident Chaim Herzog med Dronning Margrethe i 1983 og præsident Reuven Rivlin med Lars Løkke for fem år siden i 2018.

Rigtigt – ser man på antallet, kom det største samlede antal over fra Gilleleje – men rigtig mange kom jo også over fra Snekkersten, og da 70-året for aktionen mod de danske jøder nærmede sig i 2013, besluttede en række af Helsingør Kommunes foreninger og kulturinstitutioner at markere året i samarbejde med Gribskov kommune. Det gav anledning til en lang række foredrag, bl.a. talte Bent

Blüdnikow i Sejlklubbens lokaler på Snekkersten Havn om sin fars flugt – som han netop havde skrevet en bog om, Bo Lidegaard talte om sin nye bog »Landsmænd« på Toldkammeret og Birgit Fischermann talte på Horserød Museet om de danske jøder, der var blevet fanget i dagene efter den 2. oktober og fængslet dér.

Denne gruppe blev den 12. oktober sendt med tog til Gedser og videre med færge til Warnemünde og til Theresienstadt – og faktisk blev Helsingør som »gerningssted« også markeret. Teatergruppen »Aber dabei« lavede en forestilling netop på Helsingør Station kaldet »04.00«. Om aftenen dagen før var 175 danske jøder bragt fra Horserød ind til Helsingør Station, og her sad de hele natten og ventede på afgang mod syd.

Hvilke tanker fylder et menneske en nat som denne? spurgte stykket og ud fra de mange beretninger, der senere er fortalt, hørte vi gennem høretelefoner lyde, stemmer, minder og tanker.

Billedkilde: Undtagelsen.

»Undtagelsen« – Snekkersten kommer på verdenskortet

Efterhånden som 75-året nærmer sig, besluttede en gruppe af historieinteresserede mænd fra Helsingør med Peter Kruse Thomsen i spidsen sig for, at nu skulle Snekkersten på verdenskortet: Også fra Snekkersten var mange, først jøder, siden frihedskæmpere hjulpet til Sverige og i flere interviews fortalte Peter Kruse om baggrunden for idéen: *Det har været ambitionen at hylde de mange lokale fiskere og andre fra Snekkersten og Skotterup, der uselvisk hjalp op mod tusind jødiske landsmænd over Øresund i starten af oktober 1943.* Det skulle bl.a. ske med en dramatisk »genopførelse« af flugten, så gennem en udstilling i Snekkersten Havn og endelig en stor international

konference. Gennem de næste mange måneder mødtes Peter Kruse med Jørn Duus Hansen, Flemming Søndergaard, Georg Busch, Steen Hundevad Knudsen og Rüdiger Jordt – og for fem år siden kunne vi så opleve det imponerende resultat.

For det første var der blevet samlet materiale sammen til en helt ny udstilling, som første gang blev vist i forbindelse med havnefesten i Snekkersten den 11. og 12. august 2018, og så igen den 3. til 7. oktober. Udstillingen viste sider af historien, der ikke tidligere havde været offentliggjort. Det skete på ét kæmpe billede, der viste strækningen fra Skotterup til Kystens Perle og med alle de dramatiske beretninger, der fandt sted i husene langs ruten. Man fortalte, hvem der boede hvor og hvilke historier, der knyttede sig til de steder og mennesker. Udstillingen blev siden vist på Flynderupgaard-museet og det er aktionsgruppens håb, at Helsingør Museum vil vise den igen nu til oktober.

Den 2. oktober åbnede den fungerende borgmester Henrik Møller så konferencen på Konventum, hvor redningen både blev diskuteret ud fra et dansk perspektiv med Bent Blüdnikow og Bo Lidegaard som hovedtalere, men også sat ind i et internationalt perspektiv af undertegnede på vegne af Holocaust-centret Yad Vashem i Jerusalem.

Fra udstillingen i 2018.
Billedkilde: Undtagelsen.

Desuden var der lagt vægt på, at også en svensk historiker skulle fortælle om modtagelsen – uden et Sverige, der tog imod, var flugten jo aldrig lykkedes.

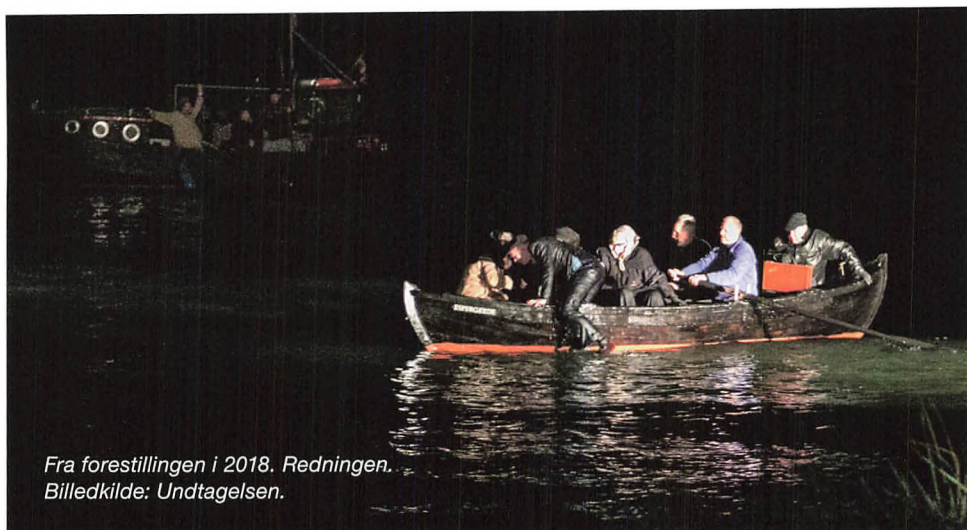
Den mest spektakulære markering skete så på Skotterup Strand den 5.oktober om aftenen. Her fik gruppen hjælp af Peter Winston Bach, som også boede i Snekkersten og som var professionel filmproduktionsmand med en fortid som journalist, med tv-produktion, film, radioproduktion og meget mere.

Strandvejen blev spærret af, og de mange hundrede tilskuere – deriblandt danske jøder, der var flygtet netop fra Snekkersten og deres pårørende - oplevede at se kroeger H.C. Thomsen komme gående ad den mørke Strandvej og mødes med fisker

Axel Hansen, inden et par grupper af jøder gjorde sig klar til med spædbørn og deres familier at begive sig ombord i bådene og lade sig sejle ud på Øresund og over til Sverige

Og hvad nu – i 80-året?

Tidligt i år mødtes en lang gruppe af aktører på Det jødiske Museum og startede planlægningen af 80-året for oktober 1943. Og i Helsingør startede man allerede den 4.maj, hvor der blev opslået en mindetavle på Stengade for Syklubben. Erindringerne om Syklubben er jo med Karina Søby Madsens og Søren Gulmans bog fra 2017, der nu også er kommet på engelsk, igen for alvor kommet frem – og som borgmester Benedicte Kiær udtrykte det i sin tale ved Sveasøjlen samme aften:

Fra forestillingen i 2018. Redningen.
Billedkilde: Undtagelsen.

- - Det er også noget af det, som vi i dag markerer. For den frihed vi for 78 år siden fik tilbage, skylder vi også en særlig tak til dem, der gik forrest og satte livet på spil.

Lokalt tog mange del i modstanden mod den tyske besættelsesmagt. Modige lokale mænd og kvinder trodsede den tyske værnemagt og ydede modstand. De satte grus i den effektive tyske krigsmaskine.

Det var bestemt ikke uden risiko. Nogen måtte gå under jorden eller flygte til Sverige. Andre nåede ikke at flygte og blev fanget af tyskerne – og for nogens vedkommende endte de med at betale den højeste pris: deres liv.

Vi skal huske at hylde vores egne lokale helte. Mennesker, der tog et ekstra ansvar på sig, og gjorde en forskel – og med deres indsats var med til at vende tyskernes krigslykke.

Noget af det, som særligt står frem i den lokale kamp mod besættelsesmagten er noget, som vi i år kan markere 80-året for: Nemlig den rolle mange lokale spillede i operationen med at få jøderne bragt i sikkerhed i Sverige i oktober 1943.

Alt i alt blev godt 7000 jøder fragtet over Øresund, og rigtig mange fra den nordsjællandske kyst. Alene fra Snekkerstenområdet blev godt 700 sendt af sted.

Der er tale om en bemærkelsesværdig bedrift, der betød at få danske jøder blev taget til fange af den tyske besættelsesmagt og sendt af sted til de koncentrationslejre, som endte med at udslutte mange jødiske samfund i de besatte lande.

En central del af den mission stod den lokale modstandsgruppe Syklubben for. En lokal gruppe, som i den

Forberedelser til forestillingen i 2018.
Billedkilde: Undtagelsen.

grad gjorde en forskel. Ikke mindst i deres arbejde for at redde jøder og andre forfulgte over Øresund. Vi har god grund til at være stolte over den gruppe – og det er årsagen til, at vi i dag har afsløret en mindeplade for gruppen i Stengade. Min 4. maj tale vil derfor handle meget om Syklubben og dens bedrifter.

Gruppen blev oprettet netop i 1943, da forfølgelsen af jøder og politiske modstandere tog til, og det stod klart, at der var brug for, at nogen kunne hjælpe dem ud af Danmark.- -

Ved mødet på Det jødiske Museum tilbage i foråret var også den kunstneriske direktør for Hamlet Scenen, Lars Romann Engel med. Han fortalte om Hamlet Scenens store satsning til efteråret, hvor man fra den 21. oktober

til 5. nov. opfører stykker »Ekko fra Venedig« hvor Williams Shakespeares udødelige klassiker »Købmanden i Venedig« vises i en moderne gendigtning af en af landets skarpeste dramatikere.

I stykket møder vi Shakespeares oprindelige karakterer, som i 400 år har flakket rundt i Europa. Bassanio, Antonio, Portia og Nerissa har alle taget den lange tur fra overklassen til underklassen. De er fanget i deres gamle skæbne; jagten på penge, kvindeundertrykkelse, en »hemmeligholdt homoseksualitet« og en række håbløse bejlere.

Kun jøden Shylock kender sagens rette sammenhæng, og gennem ham oplever vi jødeforfølgelsen i den europæiske historie, undertrykkelsens anatomi og eksklusionen af dem, der ikke passer ind i vores samfund.

Historiens Dag i Helsingør

Lørdag 2. september 2023

Museerne Helsingør og Helsingør Museumsforening arrangerer igen i år en »Historiens Dag«, som foregår lørdag den 2. september kl. 11.00-15 i det centrale Helsingør.

I løbet af dagen vil der på Kulturværftet være to foredrag, som handler om Helsingørs historie på forskellige tidspunkter. Foredragene foregår på 2. sal på »Dækket«. Foredragene varer ca. 45 minutter.

Arrangementer i byen

Skibsklarerergaarden er åben kl. 11-15, og der vil være arrangementer for børn.

Kl. 11.30 står historikeren og forfatteren Birgitte Jørkov for en rundvisning i byen med titlen »Helsingørs historie for begyndere«. Den vil i høj grad tage udgangspunkt i byens murmalerier.

Rundvisningen begynder ved Skibsklarerergaarden.

Kl. 11.30 står volontør Henrik Hey for en historisk vandring på Helsingør Kirkegård med særligt henblik på »Skibsklarernes gravsteder og gravmæler«.

Vandringerne begynder ved Kirkegårdens kontor, hvor der fortælles om begravelser i og omkring byens to gamle kirker fra middelalderen og indtil 1580. – Da anlagdes en Assistens Kirkegård, hvor den ligger i dag – dog med senere betydelige udvidelser til de nuværende 15 tønder land.

Herefter vandres ned over Kirkegården, hvor der dvæles ved skibsklarernes gravsteder, herunder de mange engelske fra 1800 -1850, mindestenen for færgemanden Lars Bache og gravmælerne over Wibroe og Tvede.

Varighed: 1-1½ time

Tilmelding:

til Kirkegårdens kontor 4921 0589
senest fredag d. 1. sept. kl 12.00.
Max 20 deltagere.

Mødested:

Kirkegårdens kontor, Møllebakken 6,
lørdag d. 2. sept. kl 11.30.

Arrangementer på Kulturværftet

På Kulturværftet kan ses Helsingør Museums nye udstilling »Turen går til Helsingør«. Værftsmuseet er ligeledes åbent, og begge udstillinger vil være bemandede fra kl. 12.30 til 15.00.

Foredrag på »Dækket«

Kl. 13.00-13.45

Vivian Etting, tidligere museumsinspektør på Nationalmuseet, taler om Gurre Slot.

»Lad blot Gud beholde sit Himmerige, hvis jeg

må beholde Gurre« skal Valdemar Atterdag have sagt om sin elskede borg i Nordsjælland.

Vivian Etting har en omfattende bogproduktion bag sig. En af bøgerne er »Gurre slot – Kongeborg og sagnskat«, udgivet i 2003 i samarbejde med Lone Hvass og Charlotte Bøje Andersen.

Tur til Skåne lørdag 19. august

Se annoncering i forrige nummer af bladet. For deltagelse kontakt: grosspetersen@hotmail.com på mail eller telefon: 40932813.

Besøg Naverhulen i Helsingør

Onsdag den 4. oktober kl. 12. Adressen er: Sct. Anna Gade 21, Helsingør.

Kl. 14.00-14.45

Arkivar ved Rigsarkivet Michael Dupont Rasmussen taler om »Rejsende til lands og til vands. Danske pasprotokoller«. Indtil 1846 kunne almindelige borgere ikke rejse frit rundt i landet. En rejse krævede myndighedernes tilladelse. Et eksempel på et sådant rejsedokument kan ses i museets nye udstilling »Turen går til Helsingør«.

Michael Dupont Rasmussen har forsket i rejsebestemmelserne gennem tiderne.

Fra museets nye udstilling.

Foto: Museerne Helsingør.

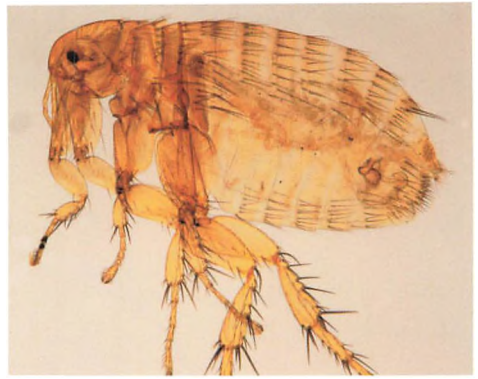
Alle dagens arrangementer er gratis.

Der bliver foredrag om navere og Naverhulen, efterfulgt af frokost med 3 stk. smørrebrød og kaffe med småkager.

Prisen er 190 kr. for entré og mad. Drikkevarer betaler deltagerne selv til Naverhulens fine priser. Øl, vand og snaps 10 kr.

Tilmelding til Bente Thomsen
btsnekkersten@gmail.com
eller telefon 21256830
Betalning til MobilePay nr. 307140
ved tilmeldingen.

*Pestloppe.
Billedkilde:
Wikimedia
Commons.*

Foredrag i sæsonen 2023-2024

Foreningen planlægger seks foredrag i sæsonen 2023-2024. Foredragene finder sted den sidste lørdag i september, oktober, november, januar, februar og marts.

De holdes på Kulturværftet i Helsingør på 2. sal – Dækket. Foredragene begynder kl. 13.30, så de kan afvikles inden bibliotekets lukketid.

Der er gratis adgang for foreningens medlemmer. Ikke-medlemmer betaler 50 kr. i entré.

I sidste sæson måtte vi flere gange afvise medlemmer p.gr.a. pladsmangel.

Vi har derfor i denne sæson besluttet at bede om tilmelding på forhånd.

Den skal sendes til Bente Thomsen enten på sms: 21256830 eller mail: btsnekkersten@gmail.com.

**Lørdag den 30. september 2023
kl. 13.30**

Michael Dupont Rasmussen:
**Alle tiders værste plage
– Pestens lange linjer**

Pest eller kolera? I forhold til de små moderne epidemier, vi jævnligt er udsat for, var pesten en virkelig mandedræber, bl.a. mener forskningen, at den i midten af 1300-tallet slog op mod 40 % ihjel i de ramte områder. Til sammenligning slog koleraen kun lidt over 3 % ihjel i København under landets værste koleraepidemi i 1853. Fra ca. 1350 til 1711 hærgede pesten med jævne mellemrum i Danmark. I denne periode vendte den tilbage ca. en gang hvert 10 år, og den begyndte næsten altid i Helsingør. Vi skal se på pestens dødelighed, hvor ofte den ramte, hvordan den spredte sig, og vi dykker ned i nogle spændende pestår og ser på gode eksempler, bl.a. fra Helsingør.

Michael Dupont Rasmussen er historiker og arbejder som arkivar på Rigsarkivet.

Lørdag den 28. oktober 2023
kl. 13.30

Morten Steen Petersen:
Nedslag i Hellebæk-Ålsgårdes historie

Eftermiddagens foredrag vil tage tilhørerne med på en verbal vandring i den gamle industriby Hellebæk og det nærved liggende fiskerleje Aalsgaard. Mit sigte er at formidle de små historier i Hellebæk og Aalsgaard for derigennem at vise betydningen af Hellebæk i den lokale og nationale historie.

I forbindelse med udlægning af Hellebæk Kohave til naturnationalpark blev Slots- og Kulturstyrelsen markant mere interesseret i damsystemet i Hellebæk og igangsatte en større undersøgelse, som ledte til at vandsystemet omkring Hellebæk var enestående i Danmark. Dette emne vil naturligvis blive berørt ligesom våbenindustriens udvikling og betydning vil være en del af vandringen.

Morten Steen Petersen er tidligere formand for Hellebæk-Aalsgaard Egnshistoriske Forening.

Lørdag den 25. november 2023
kl. 13.30

Henrik Hey:
CONGO

Henrik Hey vil give en kortfattet redegørelse om Belgisk Congo med et tilbageblik på Kong Leopold 2. og hans dannelse af Fristaten Congo. Endvidere vil han komme ind på årsagerne til, at det gik så galt ved Congos uafhængighed i 1960. Foredraget bygger på Henrik Heys tid ved FN's Militærpoliti i det daværende Leopoldville i 1960 - 61.

Henrik Hey er født i 1940 og har arbejdet som advokat dels i Aarhus og i de sidste 25 år i Grønland og blev dér konsul for Holland og Belgien.

Henrik Hey flyttede i 2010 til Helsingør og arbejdede som volontør på Skibsklarergaarden 2011 - 2021.

Han har siden 2013 arbejdet i det team, der lægger skibsklarerer K. F. Marstrands omfattende arkiv fra 1830 og fremefter på File-maker.

Henrik Hey er medlem af bestyrelsen for Helsingør Kirkegård og afholder dér historiske vandring.

Han er medlem af Dansk-Belgisk Selskab, og har siddet i dets bestyrelse i en årrække.

Nyhedsbrev fra Museerne Helsingør

august 2023

Så er sommeren ved at gå på hæld og vi gør klar til efteråret. Vi håber at mange af jer har oplevet vores mange aktiviteter hen over sommeren på museerne:

Med et lille tilbageblik på sommeren, vil vi gerne fremhæve vores nye udstilling Turen går til Helsingør på Kulturværftet, hvor vi er stolte af igen at kunne give et indblik i byens historiske udvikling og betydning nationalt og internationalt.

Vores tilbagevendende sommerflagskib er Sundtoldsdagene på Skibsklarerergaarden. Her håber vi, at I fik set vandreforestillingen Den hvide magi og måske også tog børn og børnebørn med og oplevede Helsingør i 1800-tallet. Eller måske arbejdede I med Fusk på Værftsmuseet.

Sidst men ikke mindst håber vi også, at I var med til afsløringen af det historiske Helsingørs nye Signatur-værk på Wiibroe Plads. Signatur-værket har vi udviklet sammen med lokale borgere, M/S Museet for Søfart og byens kendte snedkerkunstnere Egeværk. Værket er historisk formidling, både i formgivning og i skrift. Den kan opleves frem til midten af september.

Museerne Helsingør har denne sommer markeret sig som en vigtig formidler af Helsingørs historie som identitetsbærer for byen.

Cyklister ved Kystens Perle. Billedkilde: Museerne Helsingør.

Til efteråret er kalenderen igen fuld af historiske arrangementer:

- 2. sept.** Historiens Dag med program med gratis foredrag, byvandring og omvisning på Skibsklarerergaarden og udstillingen Turen går til Helsingør
- 29. sept.** Åbning af udstillingen Bybevaringsjubilæum i Helsingør på Blomstertorvet
- 29. sept.** Kulturnat i Helsingør med historisk arrangement på Skibsklarerergaarden
- 30. sept.** Foredrag – gratis for Historisk Forening
- 6. okt.** Knejspefestival på Skibsklarerergaarden
- 7. okt.** Foredrag: Flugten 1943 på Kulturværftet
- 9-13. okt.** Efterårsferie-åbent på Skibsklarerergaarden
- 28. okt.** Foredrag – gratis for Historisk Forening
- 2. nov.** Samtalesalon: Tiden da Helsingør Værft måtte lukke, 1983.
- 25-26. nov.** Juleåbent på Skibsklarerergaarden
- 25. nov.** Foredrag – gratis for Historisk Forening
- 2-3. dec.** Juleåbent på Skibsklarerergaarden